

Sygn. akt VIII Cz 516/18

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Rafał Krawczyk (spr.)

Sędziowie: SO Małgorzata Kończal, SO Jadwiga Siedlaczek

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2018 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **S. Z. i G. Z.**

z udziałem **A. R., W. R., M. D.**

i B. D.

o stwierdzenie nabycia spadku po H. R.

na skutek zażalenia wnioskodawców

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym w Toruniu

z dnia 11 maja 2018 r.

sygn. akt XI Ns 400/18

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

/SSO Małgorzata Kończal/ /SSO Rafał Krawczyk/ /SSO Jadwiga Siedlaczek/

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 11 maja 2018 r. Przewodniczący w Sądzie Rejonowym w Toruniu zwrócił wniosek S. Z. i G. Z. o stwierdzenie nabycia spadku po H. R.. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że pełnomocnik wnioskodawców, mimo zobowiązania, nie złożył aktu zgonu H. R. oraz nie wskazał w jakim urzędzie stanu cywilnego został on sporządzony. Tym samym, z uwagi na to, że złożenie aktu zgonu spadkodawcy jest wymogiem formalnym wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, wniosek podlegał zwrotowi.

Zażalenie na powyższe zarządzenie złożyli wnioskodawcy, zaskarżając je w całości i zarzucając mu naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 130 § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez zwrócenie wniosku wnioskodawców o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej H. R., z uwagi na brak przedłożenia przez pełnomocnika wnioskodawców odpisu aktu zgonu ww. zmarłej lub wskazania, w jakim urzędzie stanu przedmiotowy akt zgonu został sporządzony, w zakreślonym przez Sąd Rejonowy terminie – w sytuacji, gdy tego typu uchybienie nie stanowi braku formalnego wniosku. Mając na uwadze powyższe skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego zarządzenia w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie było zasadne.

Sąd Okręgowy w niniejszym składzie nie podziela powołanego w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia stanowiska, zgodnie z którym złożenie aktu zgonu spadkodawcy, jest wymogiem badanym na etapie weryfikacji warunków formalnych wniosku o stwierdzenie nabycia spadku.

Wniosek w postępowaniu nieprocesowym o wydanie określonej treści postanowienia powinien spełniać te same warunki co pozew (art. 511 § 1 k.p.c.). Do elementów obligatoryjnych należą: dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie okoliczności faktycznych. Te elementy odróżniają wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego od zwykłych pism procesowych. Zgodnie z art. 187 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wniosek powinien nadto zawierać dodatkowe elementy, jak wskazanie wartości przedmiotu postępowania w sprawach majątkowych, a w miarę potrzeby - określenie właściwości sądu.

W odniesieniu do wniosku o stwierdzenie nabycia spadku kodeks postępowania cywilnego nie przewiduje natomiast innych dodatkowych wymogów formalnych, wobec czego, nie przewiduje także wymogu dołączania odpisów aktów stanu cywilnego (w tym aktu zgonu). Nie ulega również wątpliwości, że wymogu takiego nie zawiera szczególna regulacja prawna zawarta w art. 669 k.p.c. - 679 k.p.c. dotycząca postępowania o stwierdzenie nabycia spadku. Analogicznie w przypadku przepisów regulujących postępowanie o przyjęcie lub odrzucenie, nie wprowadzają one dodatkowych warunków formalnych wniosku w tym przedmiocie, wskazując na zupełnie inny moment złożenia wypisu aktu zgonu spadkodawcy (art. 641 § 3 k.p.c.). Skoro zatem w tym zakresie ustawodawca wprost określił moment, w którym należy złożyć wypis aktu zgonu, to tym bardziej nieuzasadnionym jest przyjęcie, że tego rodzaju wymóg istnieje w stosunku do wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, skoro w ogóle nie został on określony w przepisach.

Tylko ubocznie wskazać można, iż powyższe stanowisko jest w niniejszej sprawie tym bardziej uzasadnione, że wnioskodawcy nie mają możliwości uzyskania aktu zgonu spadkodawcy. Wnioskodawcy wystąpili o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej, z uwagi na zawieszenie wytoczonego przez nich postępowania o zniesienie współwłasności nieruchomości, której spadkodawczyni była współwłaścicielką. Jako osoby obce dla spadkodawczyni, nie posiadają natomiast informacji dotyczących jej miejsca zgonu, a uzyskanie przez nich aktu zgonu byłoby niemożliwe lub w praktyce znacznie utrudnione. W istocie zatem zaskarżone rozstrzygnięcie pozbawia ich możliwości wznowienia zawieszzonego, wskazanego już postępowania, co także stanowi istotny argument uzasadniający uwzględnienie zażalenia.

Niezłożenie aktu zgonu spadkodawcy nie stanowi tym samym braku formalnego wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, a może być rozpatrywane jedynie w kontekście jego zasadności. Ma on zatem znaczenie dla prowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego. W szczególności, zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem, brak ten nie stanowi także podstawy zawieszenia postępowania, brak dowodu nie jest bowiem przyczyną uniemożliwiającą nadanie sprawie biegu w rozumieniu art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.

Dodać także należy, że Sąd Rejonowy w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku ma możliwość działania z urzędu w zakresie postępowania dowodowego. Mając na względzie wskazane przez wnioskodawców dane potencjalnych spadkobierców zmarłej, nic nie stoi na przeszkodzie, aby Sąd ten uzyskał akt zgonu spadkodawczyni, zwracając się do stosownego Urzędu Stanu Cywilnego, ustalonego w oparciu o informacje od w/w osób. Uwzględniając ponadto, że – jak już wskazano - wnioskodawcy są dla spadkodawczyni osobami obcymi (co wiąże się z oczywistymi trudnościami w uzyskaniu aktu zgonu spadkodawczyni), nie ulega wątpliwości, że takie rozwiązanie sprzyjać będzie szybszemu przeprowadzeniu postępowania, co stanowi realizację zasady ekonomiki procesowej i szybkości postępowania.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na mocy art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. Sąd Okręgowy nie orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego na mocy art. 108 k.p.c.

/SSO Małgorzata Kończal/ /SSO Rafał Krawczyk/ /SSO Jadwiga Siedlaczek/